YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)
29 päivänä huhtikuuta 2004 *

Asiassa C-308/01,

jonka VAT and Duties Tribunal, London (Yhdistynyt kuningaskunta), on saattanut EY 234 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevissa asioissa

GIL Insurance Ltd,

UK Consumer Electronics Ltd,

Consumer Electronics Insurance Co. Ltd,

Direct Vision Rentals Ltd,

Homecare Insurance Ltd ja

Pinnacle Insurance plc

vastaan

Commissioners of Customs & Excise

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

ennakkoratkaisun yhtäältä jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta — yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste — 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY (EYVL L 145, s. 1) ja toisaalta EY 87 ja EY 88 artiklan tulkinnasta,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: tuomarit C. W. A. Timmermans, joka hoitaa viidennen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, A. Rosas (esittelevä tuomari) ja S. von Bahr,

julkisasiamies: L. A. Geelhoed,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies M. Múgica Arzamendi,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Gil Insurance Ltd, UK Consumer Electronics Ltd, Consumer Electronics Insurance Co. Ltd, Direct Vision Rentals Ltd, Homecare Insurance Ltd ja Pinnacle Insurance plc, edustajinaan D. Vaughan, QC, barrister C. McDonnell ja barrister C. Simpson, solicitor P. Steinerin ja solicitor S. Agerin valtuuttamina,

— Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään J. E. Collins, avustajinaan K. P. E. Lasok, QC, barrister A. Robertson ja barrister T. Ward,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään R. Lyal ja J. Flett,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Gil Insurance Ltd:n, UK Consumer Electronics Ltd:n, Consumer Electronics Insurance Co. Ltd:n, Direct Vision Rentals Ltd:n, Homecare Insurance Ltd:n ja Pinnacle Insurance plc:n, edustajinaan D. Vaughan, C. McDonnell ja C. Simpson, Alankomaiden kuningaskunnan hallituksen, asiamiehenään S. Terstal, Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen, asiamiehenään R. Caudwell, avustajanaan K. P. E. Lasok, ja komission, asiamiehinään R. Lyal ja J. Flett, 19.6.2003 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 18.9.2003 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 VAT and Duties Tribunal, London, on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 24.7.2001 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 6.8.2001, EY 234 artiklan nojalla viisi ennakkoratkaisukysymystä yhtäältä

jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta — yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste — 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY (EYVL L 145, s. 1; jäljempänä kuudes direktiivi) 27 ja 33 artiklan ja toisaalta EY 87 ja EY 88 artiklan tulkinnasta.

Nämä kysymykset on esitetty asioissa, joissa vastapuolina ovat GIL Insurance sekä tietyt muut, tämän tavoin Yhdistyneessä kuningaskunnassa perustetut yhtiöt ja Commissioners of Customs and Excise (arvonlisäveroviranomainen); ja jotka koskevat sitä, että tiettyihin palveluihin liittyvien vakuutussopimusten vakuutusmaksuista on peritty veroa sellaisen verokannan mukaan, joka on korkeampi kuin muihin vakuutusmaksuihin sovellettava verokanta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön oikeus

Kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan a alakohdassa säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on vapautettava verosta jäljempänä luetellut liiketoimet edellytyksillä, joita ne asettavat vapautusten oikeaksi ja selkeäksi soveltamiseksi sekä veropetosten, veron kiertämisen ja muiden väärinkäytösten estämiseksi, edellä sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisön muiden säännösten soveltamista:

a) vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnat, mukaan lukien näihin liiketoimiin liittyvät vakuutuksenvälittäjän ja vakuutusasiamiehen palvelujen suoritukset:"

4 Kuudennen direktiivin 27 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Neuvosto voi yksimielisesti komission ehdotuksesta antaa jäsenvaltioille luvan ottaa käyttöön tästä direktiivistä poikkeavia erityistoimenpiteitä veronkannon yksinkertaistamiseksi tai tietyntyyppisten veropetosten ja veron kiertämisen estämiseksi. Veronkannon yksinkertaistamiseksi tarkoitetut toimenpiteet saavat vaikuttaa ainoastaan vähäisessä määrin lopullisessa kulutusvaiheessa kannettavan veron määrään.

2. Jäsenvaltion, joka haluaa ottaa käyttöön 1 kohdassa tarkoitetut toimenpiteet, on ilmoitettava asiasta komissiolle — —"

5 Kuudennen direktiivin 33 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Tämän direktiivin säännökset eivät estä jäsenvaltiota pitämästä voimassa tai ottamasta käyttöön vakuutussopimusveroja, peli- ja uhkapeliveroja, valmisteveroja, rekisteröintimaksuja ja yleisesti ottaen muita kuin liikevaihtoveron luonteisia veroja, tulleja ja maksuja, jos nämä verot, tullit ja maksut eivät aiheuta rajanylitykseen liittyviä muodollisuuksia jäsenvaltioiden välisessä kaupassa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta muita, erityisesti voimassa oleviin valmisteveron alaisten tuotteiden hallussapidosta, liikkuvuudesta ja tarkastuksista annettuihin yhteisön säännöksiin sisältyviä yhteisön säännöksiä."

Kansallinen oikeus

6 Vuoden 1994 Value Added Tax Actin (vuoden 1994 arvonlisäverolaki) 31 §:ssä ja sen liitteessä 9 olevassa 2 ryhmässä, joilla pannaan Yhdistyneessä kuningaskunnassa täytäntöön kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan a alakohta, säädetään vakuutuspalvelujen ja niihin liittyvien palvelujen suoritusten vapauttamisesta arvonlisäverosta Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

7 Yhdistyneessä kuningaskunnassa otettiin vuonna 1994 käyttöön vakuutusmaksuvero (Insurance Premium Tax), jonka verokannaksi säädettiin 2,5 prosenttia (vuoden 1994 Finance Actin eli vuoden 1994 verolain III osan 48–74 §). Vakuutusmaksuvero kannetaan vakuutusmaksuista, jotka veronalaisten vakuutusten antajat tai välittäjät perivät vakuutussopimuksista.

8 Vakuutusmaksuveron yleistä verokantaa nostettiin vuoden 1997 Finance Actin (vuoden 1997 verolaki) 21 §:n nojalla 2,5 prosentista 4 prosenttiin ja käyttöön otettiin vakuutusmaksuveron uusi niin sanottu korkeampi verokanta, jonka suuruus on 17,5 prosenttia.

9 Yleistä verokantaa sovelletaan yleisesti. Korkeampaa verokantaa, joka pääasioiden tosiseikkojen tapahtumahetkellä vastasi Yhdistyneen kuningaskunnan yleistä arvonlisäverokantaa, sovelletaan ainoastaan kodinkoneista, moottoriajoneuvoista ja matkoista suoritettaviin vakuutusmaksuihin.

10 Matkavakuutuksiin puolestaan sovelletaan korkeampaa verokantaa vain, jos matkavakuutus on matkatoimiston myymä. Vakuutuksenantajan suoraan myymään matkavakuutukseen sovelletaan yleistä verokantaa. Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Yhdistynyt kuningaskunta) katsoi asiassa R v Commissioners of Customs and Excise, ex parte Lunn Poly Limited and another [1999] STC 350, antamassaan tuomiossa, että matkavakuutuksiin sovellettavat erilaiset verokannat olivat EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea.

11 Asiakirja-aineistossa ei ole mitään tarkkoja tietoja vakuutusmaksuveron korkeamman verokannan soveltamisesta moottoriajoneuvoihin.

12 Kodinkoneisiin taas sovelletaan korkeampaa verokantaa ainoastaan silloin, kun vakuutuksenantaja on sidoksissa koneen toimittajaan, kun vakuutus on koneen toimittajan järjestämä tai kun koneen toimittajalle maksetaan vakuutussopimuksen tekemisestä provisio. Vakuutuksenvälittäjien tai vakuutusyhtiöiden suoraan myymiin vastaaviin vakuutuksiin sovelletaan sitä vastoin yleistä verokantaa.

13 On syytä täsmentää olosuhteita, joissa vakuutusmaksuveron korkeampi verokanta otettiin käyttöön, erityisesti kodinkonealan osalta.

14 Vakuutusmaksuvero otettiin käyttöön vuonna 1994 siinä tarkoituksessa, että sitä lähtökohtaisesti sovellettaisiin kaikkiin vakuutussopimuksiin yhtenäisen verokannan mukaan. Kyseisellä verolla yritettiin hillitä muun muassa kodinkoneiden toimittajien pyrkimystä vähitellen korvata vuokrattavia tai myytäviä koneita koskevat korjaus- ja huoltopalvelusopimukset, joihin sovellettiin yleistä 17,5 prosentin arvonlisäverokantaa, vuokra- tai myyntisopimuksiin liittyvillä vakuutussopimuksilla vakuutustoimintojen arvonlisäverovapaudesta hyötymiseksi.

15 Verokannaltaan huomattavasti yleistä arvonlisäverokantaa alhaisemman vakuutusmaksuveron käyttöönotolla ei kuitenkaan onnistuttu muuttamaan edellä kuvattua suuntausta. Näin ollen vuonna 1994 suurin osa kodinkoneiden mekaanisten vikojen varalle otetuista vakuutuksista myytiin kyseisten koneiden toimittajien välityksellä. Näitä vakuutuksia kutsutaan liitännäisvakuutuksiksi. Vain pieni osa kuluttajien ottamista vakuutuksista oli suoraan vakuutuksenantajien myymiä.

16 Verohallinto menetti tämän seurauksena arvonlisäverotuloja, ja siksi vuonna 1997 otettiin käyttöön vakuutusmaksuveron toinen verokanta, joka vastasi yleistä arvonlisäverokantaa ja jota sovelletaan ainoastaan liitännäisistä vakuutussopimuksista perittyihin vakuutusmaksuihin. Korkeamman verokannan käyttöönottoa perusteltiin hintajärjestelyn (value-shifting) estämisellä, koska verohallinto väitti, että kodinkoneiden toimittajilla oli koneiden ja niille otettujen vakuutusten hintoja manipuloimalla mahdollisuus hyötyä siitä, että vakuutuspalvelujen suorittaminen on vapautettu arvonlisäverosta.

17 Kyseisen toimenpiteen ansiosta toimittajat muuttivat toimintaansa ja palasivat toimittamiensa koneiden osalta tavallisiin palvelusopimuksiin. Lisäksi suoraan vakuutuksenantajilta otettujen vakuutusten osuus kasvoi.

Pääasiat ja ennakkoratkaisukysymykset

18 Pääasioiden kantajina olevat yhtiöt (jäljempänä GIL Insurance ym. tai kantajat) harjoittavat toimintaansa Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja suorittavat kodinkoneiden vakuutuspalveluja tai niihin liittyviä palveluja. Toiset niistä ovat vakuutusyhtiöitä, toiset puolestaan vuokraus- ja vähittäismyyntiyhtiöitä, jotka toimivat veronalaisten vakuutusten välittäjinä. Pääasioiden vastaajana on Commissioners of Customs & Excise, joka vastaa Yhdistyneessä kuningaskunnassa vakuutusmaksuveron ja arvonlisäveron hallinnoinnista, kantamisesta ja palauttamisesta.

19 GIL Insurance ym. maksoivat korkeamman verokannan mukaista vakuutusmaksuveroa niistä vakuutuksista, jotka myytiin kodinkoneiden myynnin tai vuokrauksen yhteydessä. Court of Appealin edellä mainitussa asiassa R v. Commissioners of Customs and Excise, ex parte Lunn Poly Ltd and another, antaman tuomion johdosta kantajat vaativat vastaajaa palauttamaan kantajien maksamat summat. Nämä vaatimukset hylättiin, ja siksi GIL Insurance ym. nostivat kanteet VAT and Duties Tribunalissa.

20 Kyseisessä tuomioistuimessa GIL Insurance ym. väittivät, ettei niihin voitu soveltaa korkeampaa verokantaa, ja vaativat vakuutusmaksuveron korkeamman verokannan mukaan maksamiensa rahamäärien palauttamista, koska kantajien mukaan

— korkeampi verokanta on erityistoimenpide, jolla poiketaan kuudennen direktiivin säännöksistä ja jolle on siis tämän direktiivin 27 artiklan nojalla saatava ennakkoon lupa, jota ei ole pyydetty eikä myönnetty

— korkeampaa verokantaa voidaan pitää sellaisena liikevaihtoverona, joka kielletään kuudennen direktiivin 33 artiklassa

— vakuutusmaksuveron yleisen verokannan ja korkeamman verokannan välinen ero on EY 87 artiklassa tarkoitettua valtiontukea, josta ei ole EY 88 artiklan mukaisesti ilmoitettu Euroopan yhteisöjen komissiolle.

21 Pääasioiden vastaaja kiisti nämä väitteet.

22 Näin ollen VAT and Duties Tribunal, London, lykkäsi asioiden käsittelyä ja esitti yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Onko — kuudennen — direktiivin 27 artiklaa tulkittava siten, että Euroopan unionin neuvoston ennakkoon antama lupa oli tarpeen ennen vakuutusmaksuveron korkeamman verokannan käyttöönottoa, kun tällä verolla

pyrittiin kiertämään kyseisen direktiivin 13 artiklassa säädetty vakuutuspalvelujen verovapaus; kun kyseisen veron verokanta oli vahvistettu yleisen arvonlisäverokannan suuruiseksi; kun kyseistä veroa hallinnoitiin arvonlisäveron tavoin; kun kyseisellä verolla pyrittiin muodostamaan arvonlisäveron kanssa erottamaton kokonaisuus ja kun kyse ei ollut veropetoksesta eikä veron kiertämisestä?

2) Onko — kuudennen — direktiivin 33 artiklaa tulkittava siten, että sen vastaista on menettely, jossa jäsenvaltio ottaa käyttöön sellaisen vakuutusmaksuveron, joka lasketaan suoritettujen palvelujen perusteella; joka määräytyy suhteellisena osuutena suoritettujen palvelujen hinnasta; joka kannetaan myytäessä palvelu kuluttajalle; joka arvonlisäveron tavoin vyörytetään kuluttajalle, niin että verorasitus on kuluttajalla; jota sovelletaan koko Ison-Britannian alueella mutta jota ei sovelleta yleisesti kaikkiin tavaroita ja palveluja koskeviin liiketoimiin?

3) Onko EY 87 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että tuen voidaan katsoa vaikuttavan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan vain, jos sillä on tai sillä saattaa olla tuntuva vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan? Jos kysymykseen vastataan myöntävästi, millä perusteilla voidaan päättää, onko jollakin toimella tällainen vaikutus?

4) Onko EY 87 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että tuen on katsottava vaikuttavan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, jos tästä tuesta aiheutuu, 1) että jossakin jäsenvaltiossa toimivat kauppiaat vähentävät muista jäsenvaltioista tuomiensa tavaroiden määrää, tai 2) että tietty määrä jäsenvaltiossa kuluttajille kodinkoneita vuokraavan kauppiaan tekemiä vuokrasopimuksia irtisanotaan ja että viimeksi mainittu hankkiutuu eroon näistä koneista toisessa jäsenvaltiossa, tai 3) että jäsenvaltiossa toimivat vakuutusyhtiöt, jotka tarjoavat vakuutuksia myytäville kodinkoneille, joutuvat epäsuotuisaan kilpailuasemaan niihin yhtiöihin nähden, jotka myyvät vakuutuksia suoraan ja joista muutamat ovat muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneiden yhtiöiden tytäryhtiöitä?

5) Jos vakuutusmaksuveron korkeampaa verokantaa on kolmanteen ja neljänteen kysymykseen annettavien vastausten valossa pidettävä EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna valtiontukena, onko EY 88 artiklaa tulkittava siten, että jos komissiolle ei ole ilmoitettu aikomuksesta myöntää tällainen tuki, sitä lainsäädäntöä, jolla tuki on otettu käyttöön, ei saa soveltaa ja että tämän lainsäädännön perusteella maksetut verot on palautettava?"

Ensimmäinen ja toinen ennakkoratkaisukysymys

Toinen kysymys

23 Toisella kysymyksellään, joka on käsiteltävä ensiksi, VAT and Duties Tribunal kysyy lähinnä sitä, onko pääasioissa kyseessä olevan kaltainen vakuutusmaksuvero kuudennen direktiivin 33 artiklan mukainen.

Yhteisöjen tuomioistuimelle esitetyt huomautukset

24 GIL Insurance ym. väittävät, että kysymys koskee ainoastaan korkeamman verokannan mukaan kannettavaa vakuutusmaksuveroa. Kantajien mukaan kyseessä on erityisvero, joka kannetaan vakuutuspalvelujen (ja vakuutuksiin liittyvien palvelujen) suorittamisesta silloin, kun tämä suorittaminen on erityisellä tavalla sidoksissa arvonlisäverollisten tavaroiden tai palvelujen tarjoamiseen. Kantajien mukaan kyseinen erityisvero otettiin käyttöön hillitsemään veron kiertämistä, josta verohallinto uskoi olevan näyttöä. Kantajat väittävät näin ollen, että kyseistä veroa ei voida samaistaa yleisen verokannan mukaan kannettavaan vakuutusmaksuveroon, joka on kuudennen direktiivin 33 artiklan mukainen, vaan kyseessä on kaksi erillistä veroa.

GIL Insurance ym. väittävät, että korkeamman verokannan mukaan kannettava vakuutusmaksuvero on sellainen liikevaihtovero, joka kielletään kuudennen direktiivin 33 artiklassa, koska se on kaikilta keskeisiltä ominaispiirteiltään, myös sen suorittamisvelvollisuuden yleisyyden osalta, riittävässä määrin arvonlisäveron kaltainen.

Kantajat tosin myöntävät, että vakuutusmaksuveron korkeampaa verokantaa ei Yhdistyneessä kuningaskunnassa sovelleta kaikkiin liiketoimiin, koska kantajien mukaan se kannetaan ainoastaan tietyistä liiketoimista, nimittäin vakuutuspalvelujen suorittamisesta arvonlisäverollisille tavaroille ja palveluille. Kantajien mukaan korkeamman verokannan mukaan kannettavaa vakuutusmaksuveroa on kuitenkin pidettävä yleisesti kannettavana verona, koska se kannetaan yleisesti sellaisten erittäin monenlaisten tavaroiden vakuuttamisesta, joiden osuus kansantaloudesta on merkittävä.

GIL Insurance ym. väittävät lisäksi, että korkeamman verokannan mukaan kannettava vakuutusmaksuvero ei kuulu niihin vakuutussopimuksista perittäviin veroihin, jotka sallitaan kuudennen direktiivin 33 artiklassa. Tällainen sallittu vero on kantajien mukaan ainoastaan sellainen vakuutusmaksuvero, joka kannetaan yleisen verokannan mukaan.

Kantajien mukaan korkeamman verokannan mukaan kannettava vakuutusmaksuvero on erottamattomasti sidoksissa arvonlisäveroon. Kantajien mukaan kyseinen vero rasittaa erityisesti sellaista vakuutusten myyntiä, jonka kodinkoneiden jälleenmyyjät suorittavat ja joka on sidoksissa yleisen arvonlisäverokannan alaisten tavaroiden luovutukseen. Kantajat väittävät, että vakuutuksen ja yleisen verokannan mukaan verotettavan luovutuksen välinen yhteys on veron kantamisen keskeinen edellytys. Kantajien mukaan voidaan olettaa, että tällaisella verolla pyritään vaikuttamaan yhteiseen arvonlisäverojärjestelmään. Kantajat väittävät, että tavoitteensa ja vaikutustensa takia kyseinen vero vaarantaa yhteisen arvonlisäverojärjestelmän toiminnan siinä määrin, että se on katsottava kuudennen direktiivin 33 artiklan vastaiseksi.

Yhdistynyt kuningaskunta ja komissio väittävät, että vakuutusmaksuvero ei ole ollenkaan sellainen liikevaihtovero, joka kielletään kuudennen direktiivin 33 artiklassa, vaan se on sellainen vakuutussopimuksista kannettava vero, joka nimenomaisesti sallitaan kyseisessä artiklassa.

Yhteisöjen tuomioistuimen vastaus

30 Toisin kuin GIL Insurance ym. väittävät, vakuutusmaksuveron kaltaisen veron yhteensopivuutta kuudennen direktiivin 33 artiklan kanssa on tarkasteltava koko kyseisen veron eli sekä sen yleisen että sen korkeamman verokannan osalta, koska kyseessä on sama vero, jolla on kaksi verokantaa.

31 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kuudennen direktiivin 33 artiklassa kielletään jäsenvaltioita ottamasta käyttöön tai pysyttämästä voimassa veroja tai maksuja, jotka ovat luonteeltaan liikevaihtoveroja (asia 252/86, Bergandi, tuomio 3.3.1988, Kok. 1988, s. 1343, 10 ja 11 kohta; yhdistetyt asiat 93/88 ja 94/88, Wisselink ym., tuomio 13.7.1989, Kok. 1989, s. 2671, 13 ja 14 kohta; asia C-200/90, Dansk Denkavit ja Poulsen Trading, tuomio 31.3.1992, Kok. 1992, s. I-2217, Kok. Ep. XII, s. I-43, 10 kohta, ja asia C-28/96, Fricarnes, tuomio 17.9.1997, Kok. 1997, s. I-4939, 36 kohta).

32 Tällaisiksi toimenpiteiksi on joka tapauksessa katsottava verot ja maksut, jotka ovat keskeisiltä ominaispiirteiltään arvonlisäveron kaltaisia, vaikka ne eivät kaikilta osiltaan olisikaan täysin samanlaisia (ks. erityisesti em. asia Fricarnes, tuomion 37 kohta).

33 Kyseiset ominaispiirteet ovat seuraavat: arvonlisävero kannetaan yleisesti tavaroita ja palveluja koskevista liiketoimista; vero määräytyy suhteellisena osuutena tavaroiden ja palvelujen hinnasta, olipa suoritettuja liiketoimia kuinka monta tahansa; vero kannetaan kussakin tuotanto- ja jakeluportaassa; veron määrä lasketaan tavaroiden ja palvelujen arvonlisästä siten, että kunkin liiketoimen perusteella maksettavasta verosta vähennetään edellisen liiketoimen perusteella maksettu vero (ks. erityisesti em. asia Bergandi, tuomion 15 kohta; asia C-347/90, Bozzi, tuomio 7.5.1992, Kok. 1992, s. I-2947, 12 kohta, ja asia C-130/96, Solisnor-Estaleiros Navais, tuomio 17.9.1997, Kok. 1997, s. I-5053, 14 kohta).

Kuudennen direktiivin 33 artikla ei sitä vastoin estä pysyttämästä voimassa tai ottamasta käyttöön sellaista veroa, joka ei ole keskeisiltä ominaispiirteiltään arvonlisäveron kaltainen (em. asia Solisnor-Estaleiros Navais, tuomion 19 ja 20 kohta).

Tämän osalta on varmaa, että kansallisen tuomioistuimen kuvaileman kaltainen vero ei ole yleinen vero, koska sillä ei pyritä kattamaan kaikkia kysecssä olevassa jäsenvaltiossa suoritettavia liiketoimia (ks. vastaavasti em. asia Solisnor-Estaleiros Navais, tuomion 17 kohta ja asia C-208/91, Beaulande, tuomio 16.12.1992, Kok. 1992, s. I-6709, 16 kohta). Vakuutusmaksuvero nimittäin kannetaan ainoastaan erityispalvelusta, nimittäin vakuutuspalveluista, koska se kannetaan yleisen verokannan mukaan vakuutussopimusten mukaisista vakuutusmaksuista, ja se kannetaan korkeamman verokannan mukaan ainoastaan moottoriajoneuvoja, kodinkoneita ja matkoja koskevista vakuutusmaksuista, mikäli vakuutussopimuksilla on kodinkoneiden ja matkojen osalta tiettyjä ominaispiirteitä.

Joka tapauksessa on todettava, että vakuutusmaksuveroa ei kanneta kussakin tuotanto- ja jakeluportaassa, koska se kannetaan vain kerran eli vakuutussopimuksen tekemisen yhteydessä ja koska veron määrää ei lasketa tavaroiden ja palvelujen arvonlisästä.

Toiseen kysymykseen on näin ollen vastattava siten, että pääasioissa kysecssä olevan kaltainen vakuutusmaksuvero on kuudennen direktiivin 33 artiklan mukainen.

Ensimmäinen kysymys

Ensimmäisellä kysymyksellään kansallinen tuomioistuin kysyy lähinnä sitä, estääkö kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan a alakohta, jonka mukaan

vakuutustoiminnat on vapautettava arvonlisäverosta, pääasioissa kyseessä olevan kaltaisen vakuutusmaksuveron osalta sen, että käyttöön otetaan yleisen arvonlisäverokannan suuruinen erityisverokanta, niin että ennen kyseisen verokannan käyttöönottoa olisi pitänyt noudattaa saman direktiivin 27 artiklassa säädettyä menettelyä, jonka mukaan jäsenvaltion, joka haluaa ottaa käyttöön kyseisestä direktiivistä poikkeavia erityistoimenpiteitä, on ennakkoon pyydettävä siihen neuvostolta lupa.

Yhteisöjen tuomioistuimelle esitetyt huomautukset

39 GIL Insurance ym. väittävät, että Ison-Britannian viranomaisten olisi kuudennen direktiivin 27 artiklan mukaisesti pitänyt pyytää vakuutusmaksuveron korkeamman verokannan käyttöönotolle neuvostolta lupaa. Kantajat nimittäin väittävät, että tällainen vero poikkeaa kyseisen direktiivin säännöksistä, koska kantajien mukaan kyseisen veron käyttöönotolla pyrittiin mitätöimään kyseisen direktiivin 13 artiklan B kohdan a alakohdassa säädetyn verovapauden vaikutukset veron kiertämisen torjumiseksi, kuten lainsäätäjä on todennut. Kantajien mukaan on kuitenkin varmaa, että Yhdistynyt kuningaskunta ei pyytänyt eikä saanut lupaa vakuutusmaksuveron korkeamman verokannan käyttöönotolle.

40 Yhdistynyt kuningaskunta väittää, että kuudennen direktiivin laatijat eivät voineet olla tietämättä kyseisen 13 artiklan B kohdan a alakohdassa säädetystä vakuutustoimintojen arvonlisäverovapaudesta. Yhdistyneen kuningaskunnan mukaan kyseisen direktiivin laatijat ottivat huomioon mahdollisuuden, että jäsenvaltiot ottavat käyttöön vakuutusmaksuveron kaltaisen veron, vaikka vakuutustoiminnat onkin vapautettu arvonlisäverosta, koska kuudennen direktiivin 33 artiklassa säädetään nimenomaisesti, että kyseisen direktiivin säännökset eivät estä jäsenvaltiota pitämästä voimassa tai ottamasta käyttöön sellaisia vakuutussopimusveroja, jotka eivät ole liikevaihtoveroja.

41 Yhdistyneen kuningaskunnan mukaan kuudetta direktiiviä on siis tulkittava siten, että jäsenvaltioilla on sen nojalla lupa korvata kyseisen direktiivin 13 artiklan B kohdan a alakohdassa säädetystä arvonlisäverovapaudesta aiheutuvat tulonmenetykset siten, että ne kantavat vakuutustoiminnoista muuta veroa kuin arvonlisäveroa tai muuta veroa kuin mitä tahansa muunlaista liikevaihtoveroa ilman, että niiden on pyydettävä siihen neuvostolta kyseisen direktiivin 27 artiklan 1 kohdan mukaista lupaa.

42 Komissio katsoo samoin, että koska vakuutusmaksuvero ei ole luonteeltaan liikevaihtovero, se on kuudennen direktiivin 33 artiklan nojalla nimenomaan sallittu, ja että se ei ole kyseisen direktiivin 13 artiklan B kohdan a alakohdassa säädetyn arvonlisäverovapauden vastainen. Kyseisen veron käyttöönotto ei siis komission mukaan edellyttänyt kuudennen direktiivin 27 artiklan 1 kohdan mukaista ennakkoon annettavaa lupaa.

Yhteisöjen tuomioistuimen vastaus

43 On todettava, että vaikka vakuutuspalvelut ovatkin kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan a alakohdan nojalla arvonlisäverottomia, niistä voidaan kantaa muita välillisiä veroja, kuten saman direktiivin 33 artiklassa säädetään, sillä ehdolla, että kyseiset verot eivät ole luonteeltaan liikevaihtoveroja. Jäsenvaltioilla on näin ollen siis oikeus pysyttää voimassa tai ottaa käyttöön vakuutussopimusvero ja periä se eri verokantojen mukaan.

44 Toiseen ennakkoratkaisukysymykseen annetusta vastauksesta seuraa, että vakuutusmaksuveron kaltainen vero ei ole sellainen liikevaihtovero, joka kielletään kuudennen direktiivin 33 artiklassa.

45 Kyseisen veron kantaminen ei näin ollen ole vastoin kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan a alakohdassa säädettyä vakuutuspalvelujen arvonlisäverovapautta.

46 Näin ollen on katsottava, että kyseistä veroa ei voida pitää kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan a alakohdasta poikkeavana toimenpiteenä ja että Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisilla ei ollut mitään velvollisuutta noudattaa kuudennen direktiivin 27 artiklassa säädettyä menettelyä.

47 Ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen on näin ollen vastattava siten, että kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan a alakohta, jonka mukaan vakuutustoiminnat on vapautettava arvonlisäverosta, ei estä pääasioissa kyseessä olevan kaltaisen vakuutusmaksuveron osalta sitä, että käyttöön otetaan yleisen arvonlisäverokannan suuruinen erityisverokanta, kun kyseinen vero on kuudennen direktiivin 33 artiklan mukainen, joten ennen kyseisen verokannan käyttöönottoa ei tarvitse noudattaa saman direktiivin 27 artiklassa säädettyä menettelyä, jonka mukaan jäsenvaltion, joka haluaa ottaa käyttöön kyseisestä direktiivistä poikkeavia erityistoimenpiteitä, on ennakkoon pyydettävä siihen neuvostolta lupaa.

Kolmas, neljäs ja viides ennakkoratkaisukysymys

48 Kolmannella, neljännellä ja viidennellä kysymyksellään VAT and Duties Tribunal kysyy yhteisöjen tuomioistuimelta lähinnä sitä, voivatko pääasioissa kyseessä olevan veron kaltaiseen vakuutusmaksuveroon sovellettavat eri verokannat vääristää kilpailua EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla, ja erityisesti sitä, minkälaisella perusteella arvioidaan vaikutusta yhteisön sisäiseen kauppaan. Kansallinen tuomioistuin pyytää tarvittaessa vastausta siihen, mitä kyseisen veron mahdollisesta ilmoittamatta jättämisestä seuraa niille verovelvollisille, joiden on maksettava kyseistä veroa sen korkeamman verokannan mukaan.

49 On todettava, että nämä kysymykset perustuvat siihen olettamukseen, että se, että vakuutusmaksuveron kaltaiseen veroon sovelletaan kahta eri verokantaa, tarkoittaa sitä, että kyseessä on sellainen EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu valtiontuki, joka on yhteisön oikeuden vastainen.

50 Kuten julkisasiamies toteaa ratkaisuehdotuksensa 53 kohdassa, jos kyseinen olettamus on perusteeton, kolmas, neljäs ja viides kysymys ovat luonteeltaan hypoteettisia, eikä yhteisöjen tuomioistuimen tarvitse niihin vastata.

51 Ennen kansallisen tuomioistuimen esittämien kolmannen, neljännen ja viidennen kysymyksen käsittelyä on näin ollen tutkittava, onko vakuutusmaksuverojärjestelmä siinä sovellettavien kahden eri verokannan johdosta EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu valtiontuki.

Yhteisöjen tuomioistuimelle esitetyt huomautukset

52 GIL Insurance ym. väittävät, että kahden eri verokannan johdosta vakuutusmaksuverojärjestelmän on katsottava sisältävän EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea, jota ne yritykset saavat, jotka maksavat vakuutusmaksuveroa sen yleisen verokannan mukaan.

53 Tämän osalta GIL Insurance ym. väittävät, että ne toimivat aloilla, joilla jäsenvaltiosta toiseen käytävä kauppa on huomattavaa, nimittäin televisioiden ja videokameroiden kaltaisten kodinkoneiden tuotannossa ja jakelussa sekä kyseisiä koneita koskevien vakuutusten tarjonnassa, olipa kyseessä liitännäisvakuutukset tai suoraan vakuutuksenantajilta otetut vakuutukset.

54 Kantajien mukaan vakuutusmaksuveron korkeamman verokannan käyttöönotto vääristi tuntuvasti kilpailua kyseisillä markkinoilla niin kodinkoneiden kuin vakuutuspalvelujenkin osalta. Kantajat väittävät kyseisen veron vaikuttavan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan siinä määrin riittävästi, että kyseessä on valtiontuki.

55 Kantajat väittävät erityisesti, että korkeamman verokannan soveltaminen on vähentänyt muissa jäsenvaltioissa ostettujen kodinkoneiden ja niiden varaosien määrää. Se on kantajien mukaan haitannut pääsyä Ison-Britannian vakuutusmarkkinoille vaikeuttamalla muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneiden vakuutusyhtiöiden helpointa keinoa päästä kyseisille markkinoille eli vaikeuttamalla liitännäisvakuutusten tarjontaa. Korkeamman verokannan soveltamisella on kantajien mukaan myös saatettu tietyt vakuutusyhtiöt toisiin yhtiöihin nähden epäedulliseen asemaan, mikä kantajien mukaan saattaa vaikuttaa emoyhtiön ja tytäryhtiön välisiin taloudellisiin suhteisiin silloin, kun kyseiset vakuutusyhtiöt kuuluvat toisissa jäsenvaltioissa toimiviin yhtiöihin.

56 Yhdistynyt kuningaskunta ja komissio eivät usko, että eri verokantojen soveltaminen todella merkitsee EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea.

57 Yhdistynyt kuningaskunta toteaa ensinnäkin, että kyseinen tueksi väitetty toimenpide ei vastaa valtiontuen yleistä määritelmää, koska se ei koostu positiivisesta edusta ja koska sillä ei myöskään alenneta kustannuksia, jotka tavallisesti kuuluvat yrityksen vastattaviksi.

58 Yhdistyneen kuningaskunnan mukaan vakuutusmaksuveron kahden verokannan soveltamisella ei suosita "jotakin yritystä tai tuotannonalaa", koska kansallisessa lainsäädännössä ei säädetä yleisen ja korkeamman verokannan soveltamisesta erillisiin verovelvollisten luokkiin. Vakuutusmaksuveroa koskevan lainsäädännön mukaan kukin vakuutusyhtiö voi lähtökohtaisesti olla velvollinen kyseisen veron maksamiseen yleisen ja korkeamman verokannan mukaan ja samalla siirtää vapaasti toimintojaan luokasta toiseen.

59 Yhdistynyt kuningaskunta väittää lopuksi, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä seuraa, että tuki vaikuttaa kauppaan ainoastaan silloin, kun myönnetty etu vahvistaa yhteisön sisäisessä kaupassa yrityksen asemaa sen kanssa kilpaileviin muihin yrityksiin nähden. Kun käsiteltävänä olevassa asiassa arvioidaan tueksi väitetyn toimenpiteen vaikutusta kauppaan, on tutkittava Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneille asiakkaille toimitettuja kodinkoneita koskevien vakuutusten markkinoita tai välittäjien suorittamien verollisten palvelujen markkinoita. Yhdistyneen kuningaskunnan mukaan kansallinen tuomioistuin katsoi, että GIL Insurance ym. eivät toimi yhteisön sisäisillä markkinoilla ja että niiden toiminta ei myöskään liity yhteisön sisäiseen kauppaan.

60 Komissio väittää, että sen selvittämiseksi, onko jokin toimenpide EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu valtiontuki, on tutkittava, onko kyseinen toimenpide järjestelmän luonteen tai rakenteen mukainen. Oikeuskäytännön mukaan nimittäin on todettava, että toimenpide, joka on perusteltu sen järjestelmän luonteen tai rakenteen vuoksi, johon kyseinen toimenpide kuuluu, ei ole EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu valtiontuki.

61 Tätä varten on komission mukaan selvitettävä, onko käsiteltävänä olevassa asiassa tapahtunut sellaista kilpailun vääristymistä, joka suosisi tiettyjä yrityksiä vakuutusmaksuveron alaisella vakuutusalalla. Komissio väittää, että toimenpiteen valikoivuutta on arvioitava vakuutusmaksuveron yleiseen verokantaan nähden ja että on selvitettävä, onko se erityistoimenpide, jollainen korkeamman verokannan käyttöönotto on, järjestelmän luonteen tai rakenteen mukainen.

62 Pääasioissa tehtävässä kyseisessä arvioinnissa on komission mukaan otettava kuudes direktiivi huomioon useasta syystä. Komissio toteaa ensinnäkin, että kyseinen direktiivi on yhdenmukaistamiseen tarkoitettu yhteisön väline, jossa nimenomaan viitataan niin vakuutuspalvelujen hyväksi tehtävään pakolliseen poikkeukseen kuin mahdollisuuteen ottaa käyttöön vakuutusmaksuveron kaltainen vero. Se väittää myös, että pääasioissa kyseessä olevaa sopimusta voidaan pitää joko palvelusopimuksena, johon sovelletaan yleistä arvonlisäverokantaa, tai vakuutussopimuksena, joka on vapautettu arvonlisäverosta mutta johon sovelle-

taan vakuutusmaksuveron yleistä verokantaa, mutta kuluttajan kannalta tällä erottelulla ei ole merkitystä. Komissio korostaa lopuksi, että vakuutusmaksuveron korkeampi verokanta vastaa yleistä arvonlisäverokantaa.

63 Komission mukaan kansallinen tuomioistuin tarvitsee käsiteltävinään olevien asioiden ratkaisemiseksi ainoastaan tulkintaa käsitteestä "järjestelmän luonne tai rakenne". Kolmanteen, neljänteen ja viidenteen kysymykseen annettavia vastauksia on komission mukaan siis tarpeetonta laajentaa.

64 Alankomaiden hallitus esitti suullisessa käsittelyssä ainoastaan viidettä kysymystä koskevia huomautuksia. Se väitti tässä yhteydessä, että vakuutusmaksuveron korkeampaa verokantaa ei otettu käyttöön suosimaan tiettyjä yrityksiä toisiin nähden, ja korosti sitä, että korkeammalla verokannalla ei rahoiteta matalampaa verokantaa, toisin kuin perinteisissä valtiontukitilanteissa.

Yhteisöjen tuomioistuimen vastaus

65 Jotta voitaisiin selvittää, onko vakuutusmaksuverojärjestelmän kaltainen verojärjestelmä siinä sovellettavien kahden verokannan johdosta EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu valtiontuki, on tutkittava, täyttääkö kyseinen järjestelmä perustamissopimuksen kyseiseen määräykseen sisältyvän valtiontuen käsitteen eri tunnusmerkit.

66 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY 87 artiklan 1 kohdassa määritellään valtiontuiksi, jotka eivät lähtökohtaisesti sovellu yhteismarkkinoille, jäsenvaltion myöntämät taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetyt tuet, jotka vääristävät tai uhkaavat vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai

tuotannonalaa, siltä osin kuin ne vaikuttavat jäsenvaltioiden väliseen kauppaan (ks. asia C-126/01, GEMO, tuomio 20.11.2003, Kok. 2003, s. I-13769, 22 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

67 Tämän osalta on ensinnäkin selvitettävä, onko vakuutusmaksuverojärjestelmä omiaan suosimaan yleisen verokannan alaisia vakuutussopimuksia tarjoavia yrityksiä niihin yrityksiin nähden, jotka tarjoavat kodinkoneiden alalla näiden tavaroiden tarjoamiseen liittyviä vakuutussopimuksia, minkä niin Alankomaiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallitukset kuin komissiokin kiistävät.

68 EY 87 artiklan 1 kohdan mukaan nimittäin on ratkaistava, onko tietyssä oikeudellisessa järjestelmässä jokin kansallinen toimenpide omiaan suosimaan "jotakin yritystä tai tuotannonalaa" verrattuna muihin, jotka ovat kyseisellä järjestelmällä tavoitellun päämäärän kannalta samankaltaisessa tosiasiallisessa ja oikeudellisessa tilanteessa (asia C-143/99, Adria-Wien Pipeline ja Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke, tuomio 8.11.2001, Kok. 2001, s. I-8365, 41 kohta, ja asia C-409/00, Espanja v. komissio, tuomio 13.2.2003, Kok. 2003, s. I-1487, 47 kohta). Jos näin on, kyseessä oleva toimenpide täyttää valikoivuutta koskevan edellytyksen, joka on kyseisessä määräyksessä vahvistetun valtiontuen käsitteen kannalta ratkaiseva (em. asia GEMO, tuomion 35 kohta ja em. asia Espanja v. komissio, tuomion 47 kohta).

69 Tuen käsite kattaa viranomaisten myöntämät edut, jotka eri tavoin alentavat yrityksen vastattaviksi tavallisesti kuuluvia kustannuksia (ks. erityisesti asia C-310/99, Italia v. komissio, tuomio 7.3.2002, Kok. 2002, s. I-2289, 51 kohta).

70 Tämän osalta on syytä tuoda esiin se, että vakuutusmaksuvero otettiin alun perin käyttöön yleisenä verotoimenpiteenä, jota sovellettiin lähtökohtaisesti kaikkiin vakuutussopimuksiin yhtenäisen verokannan mukaan.

71 GIL Insurance ym. väittävät, että kyseistä toimenpidettä on pidettävä tukena, koska käyttöön on otettu korkeampi verokanta, jota sovelletaan tiettyyn vakuutussopimusten luokkaan. Tämä nimittäin hyödyttää kantajien mukaan niitä yrityksiä, jotka tarjoavat yleisen verokannan alaisia vakuutussopimuksia.

72 Yhteisöjen tuomioistuin katsoi edellä mainitussa asiassa Adria-Wien Pipeline ja Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke antamassaan tuomiossa (42–54 kohta) oikeuskäytäntönsä mukaisesti, että valikoivuutta koskevaa edellytystä ei täytä sellainen toimenpide, joka on, vaikka yritys saakin siitä etua, perusteltu sen järjestelmän luonteen tai yleisen rakenteen vuoksi, johon kyseinen toimenpide kuuluu (ks. asia 173/73, Italia v. komissio, tuomio 2.7.1974, Kok. 1974, s. 709, Kok. Ep. II, s. 323, 33 kohta, ja asia C-75/97, Belgia v. komissio, tuomio 17.6.1999, Kok. 1999, s. I-3671, 33 kohta). Se tutki, voitiinko pääasiassa kyseessä olleessa kansallisessa lainsäädännössä käytetty erotteluperuste perustella kyseisen lainsäädännön luonteella ja/tai yleisellä rakenteella, jolloin riidanalainen toimenpide ei olisi luonteeltaan valtiontuki.

73 Käsiteltävänä olevassa asiassa on tutkittava, vaikka oletettaisiinkin, että korkeamman verokannan käyttöönotto hyödyttää yleisen verokannan alaisia sopimuksia tarjoavia toimijoita, voidaanko vakuutusmaksuveron korkeamman verokannan soveltaminen aiemmin yleisen verokannan alaisten vakuutussopimusten tiettyyn luokkaan perustella sen järjestelmän luonteella ja rakenteella, johon kyseinen vero kuuluu.

74 Tätä varten on todettava, että kansallinen tuomioistuin katsoo ennakkoratkaisupyyntönsä 10 (6) kohdassa, että vakuutusmaksuveron korkeampi verokanta ja arvonlisävero kuuluvat erottamattomaan kokonaisuuteen, mihin korkeamman verokannan käyttöönotolla pyrittiinkin. Kyseinen verokanta nimittäin otettiin käyttöön sellaisen toiminnan torjumiseksi, jossa yritettiin hyötyä vakuutusmaksuveron yleisen verokannan ja yleisen arvonlisäverokannan välisestä erosta manipuloimalla koneiden vuokra- tai myyntihintoja ja koneille otettujen vakuutusten hintoja. Tällainen toiminta yhtäältä aiheutti arvonlisäverotulojen menetystä ja toisaalta muutti kilpailuolosuhteita kodinkoneiden alalla.

75 Kuten julkisasiamies katsoo ratkaisuehdotuksensa 84 kohdassa, vakuutusmaksuveron korkeampi verokanta näyttää soveltamisalansa ja vaikutuksensa vuoksi säätelevältä maksulta, jolla pyritään vähentämään erityisesti liitännäisten vakuutussopimusten houkuttelevuutta. Vakuutusmaksuveron korkeamman verokannan käyttöönotto tiettyjä vakuutussopimuksia varten ei ollut tarkoitettu hyödyttämään kaikkia niitä toimijoita, joiden tarjoamiin vakuutussopimuksiin sovelletaan vakuutusmaksuveron yleistä verokantaa yleisen vakuutusverojärjestelmän mukaisesti.

76 Tämän osalta on todettava, että yleisen verokannan mukaan kannettava vakuutusmaksuvero ei muodosta järjestelmää, jolla poikettaisiin Yhdistyneen kuningaskunnan yleisestä vakuutusverojärjestelmästä. Kyse ei ole verojärjestelmästä, jolla suosittaisiin jotakin tiettyä alaa, koska kyseessä on sellainen vakuutusmaksuverojärjestelmä, jolla pyritään korvaamaan se, ettei vakuutustoiminnoista kanneta arvonlisäveroa.

77 Kahteen ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen annetuista vastauksista ilmenee lisäksi, että vakuutusmaksuverojärjestelmä on kuudennen direktiivin mukainen.

78 Näin ollen on katsottava, että vaikka oletettaisiinkin, että vakuutusmaksuveron korkeamman verokannan käyttöönotto hyödyttää yleisen verokannan alaisia sopimuksia tarjoavia toimijoita, vakuutusmaksuveron korkeamman verokannan soveltamista aiemmin yleisen verokannan alaisten vakuutussopimusten tiettyyn luokkaan on pidettävä kansallisen vakuutusverojärjestelmän luonteen ja rakenteen kannalta perusteltuna. Vakuutusmaksuverojärjestelmää ei näin ollen voida pitää EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna tukitoimenpiteenä.

79 Edellä esitetystä seuraa, että kolmanteen, neljänteen ja viidenteen kysymykseen ei ole tarpeen vastata.

Oikeudenkäyntikulut

80 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Alankomaiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksille sekä komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasioiden asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevien asioiden käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on ratkaissut VAT and Duties Tribunal Londonin 24.7.2001 tekemällään päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

1) **Pääasioissa kyseessä olevan kaltainen vakuutusmaksuvero on jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta — yhteinen arvonlisä-**

verojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste — 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY 33 artiklan mukainen.

2) Kuudennen direktiivin 77/388 13 artiklan B kohdan a alakohta, jonka mukaan vakuutustoiminnat on vapautettava arvonlisäverosta, ei estä pääasioissa kyseessä olevan kaltaisen vakuutusmaksuveron osalta sitä, että käyttöön otetaan yleisen arvonlisäverokannan suuruinen erityisverokanta, kun kyseinen vero on kuudennen direktiivin 77/388 33 artiklan mukainen, joten ennen kyseisen verokannan käyttöönottoa ei tarvitse noudattaa saman direktiivin 27 artiklassa säädettyä menettelyä, jonka mukaan jäsenvaltion, joka haluaa ottaa käyttöön kyseisestä direktiivistä poikkeavia erityistoimenpiteitä, on ennakkoon pyydettävä siihen lupaa Euroopan unionin neuvostolta.

Timmermans Rosas von Bahr

Julistettiin Luxemburgissa 29 päivänä huhtikuuta 2004.

R. Grass V. Skouris

kirjaaja presidentti